

Hartelijk Welkom!

Hierbij presenteren wij u de eerste nieuwsbrief van het Depressie na CVA project van Restore4Stroke. Op deze manier willen we alle betrokken behandelaars, onderzoekers en centra informeren over het verloop van het onderzoek. In deze editie bespreken we het doel van het project, wat de huidige stand van zaken is en stellen we twee nieuwe testassistenten voor die de nametingen zullen verzorgen.

Inhoud Nieuwsbrief:

- Depressie na CVA project van Restore4Stroke
- Deelnemende centra & inclusie
- Even voorstellen: *De testassistenten*
- Persbericht Het Roessingh
- Behandelaar aan het woord: Marlies van Kessel

Depressie na CVA project van Restore4Stroke:

In dit onderzoek worden de effecten van een nieuwe behandeling voor depressie en daarbij voorkomende angstklachten onderzocht. Dit gebeurt middels een landelijke trial, waar meerdere instellingen (ziekenhuizen, revalidatiecentra) aan deelnemen. Deelnemende patiënten ervaren emotionele problemen die we meten op de Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS). Een score boven de 7 op de subschaal depressie is een indicatie voor deelname.

We zullen diverse aspecten van kwaliteit van leven in kaart brengen. Daarnaast kijken we naar behalen van doelen, symptomatologie, coping, motivatie en nemen we een kosteninterview af voor een economische evaluatie van de interventie.

Deelnemers vullen vragenlijsten in op T0: vóór start behandeling; T1: direct na einde behandeling; T2: 6 maanden na einde van de behandeling; T3: 12 maanden na einde behandeling.

Deelnemende centra & inclusie:

Inclusie gestart in:	<u>Patiënten aantal:</u>
• Sint Maartenskliniek, Nijmegen	1
• Adelante, Hoensbroek	2
• VieCuri, Venlo	4
• Het Roessingh, Enschede	0
• Tolbrug, 's Hertogenbosch	0

Verwachte deelname in de toekomst in:

- ViaReva, Apeldoorn
- Vogellanden (Isala), Zwolle

Beoogd aantal deelnemers N=106; per centrum >13.

Bij inclusie van de 5e patiënt trakteert Restore!

Even voorstellen: De testassistenten:

Voor de meetmomenten ná de interventies zullen testassistenten worden ingezet. In de toekomst kunt u de volgende assistenten tegenkomen. Een korte voorstelronde:

Hallo! Mijn naam is Henriette den Boer en ik ben 25 jaar. Na mijn opleiding tot Dramatherapeut heb ik besloten om Psychologie te gaan studeren. Ik ben nu in de afrondingsfase van mijn Bachelor. Ik werk graag met mensen en begin dan ook vol enthousiasme aan dit project. Ik verwacht dat deze ervaring mij een stuk inzicht biedt in de praktijk en daarnaast helpt in mijn ontwikkeling op professioneel gebied.

Ik ben Thamar van Ewijk, woon in Utrecht en ben 25 jaar oud. Momenteel ben ik derde jaar Psychologiestudent aan de Universiteit Utrecht. Ik heb het studiep pad Arbeid en Organisatie Psychologie gekozen en ben net begonnen met mijn afstudeeronderzoek. Dit project lijkt mij erg interessant en ik ben benieuwd hoe alles zal verlopen. Het is niet alleen voor mij persoonlijk zeer leerzaam maar ook maatschappelijk erg relevant.

Persbericht 't Roessingh:

Wij delen graag met jullie onderstaand persbericht dat het Roessingh onlangs heeft doen laten uitgaan:

Het Roessingh test nieuw behandelprotocol beroerte

20 februari 2012

Revalidatiecentrum Het Roessingh in Enschede is per 1 februari gestart met deelname aan een landelijk, door het UMC St. Radboud ontwikkeld onderzoek naar de effectiviteit van een nieuwe behandeling. Somberheid en/of angstverschijnselen komen vaak voor na een beroerte (CVA). Deze klachten hebben invloed op het dagelijks leven en herstel van een beroerte is hierdoor zwaarder.

Deze behandeling is ontwikkeld om angst en stemmingsklachten te verminderen en kwaliteit van leven na een beroerte te verbeteren. Deelnemers aan het onderzoek zullen in twee behandelgroepen ingedeeld worden. De ene behandelgroep krijgt een serie gesprekken met een GZ-psycholoog en daarbij een aantal sessies met ergotherapie of bewegingagogie. De andere groep krijgt een training met de computer. In Het Roessingh zullen vijf tot tien revalidanten meewerken aan dit nieuwe behandelprotocol.

De behandelingsduur per patiënt is vier maanden. Na deze vier maanden verrichten de onderzoekers vervolgmetingen. De uitkomsten van deze proef worden gebruikt om de behandeling verder te verbeteren. Met de uitkomsten verwachten de onderzoekers gericht te kunnen adviseren over verbeteringen in de revalidatiebehandeling na een beroerte.

Het onderzoek is een onderdeel van Restore4Stroke, een landelijk onderzoeksproject waarin de kwaliteit van leven van CVA-patiënten centraal staat. Restore4Stroke is een samenwerking tussen de universiteiten van Maastricht, Utrecht en Nijmegen. Jaarlijks worden ongeveer 41.000 mensen voor de eerste keer getroffen door een CVA. In Twente is dit 1,7% van de gehele Nederlandse bevolking. Het Roessingh behandelt ongeveer 400 CVA-patiënten per jaar.

Behandelaar aan het woord: Marlies van Kessel

Marlies van Kessel werkt als GZ-psycholoog en onderzoeker binnen het revalidatiecentrum van de Sint Maartenskliniek; één van de deelnemende centra aan het Restore4stroke onderzoek.

Van Kessel: 'ik werk o.a. binnen het Ambulant Centrum Hersenletsel Nijmegen. Dat is een afdeling voor patiënten met niet-aangeboren hersenletsel in de chronische fase. Mensen komen meestal tenminste een half jaar tot een jaar na het letsel bij ons. Deze patiëntengroep heeft vooral last van cognitieve problemen, bijv. concentratie-, geheugen- of planningsproblemen en vermoeidheid. Een deel van de revalidanten heeft last van stemmingsproblemen. Doordat de 'emotiehuishouding' in de hersenen veranderd is en/of omdat het leren leven met een hersenletsel gepaard kan gaan met allerlei negatieve gevoelens.'

Hoe ervaar je de deelname aan het Restore4stroke onderzoek als behandelaar?

'Vanuit mijn werk als onderzoeker weet ik, dat het voor behandelaars niet altijd gemakkelijk is om aan een onderzoek deel te nemen. Het kost wat extra tijd om deelnemers te selecteren, het protocol te leren kennen en contact te houden met de onderzoeker. En het werken met een protocol kan soms voelen als een soort 'keurslijf'. Aan de andere kant levert het ook iets op: een systematische behandeling en op termijn meer kennis over wat wel en niet werkt in je behandeling.'

Bij de eerste revalidant die ik met het Restore4stroke protocol behandelde, dacht ik: 'dat gaat nooit lukken in zo'n korte tijd', vooral omdat ik merkte dat bij deze revalidant ook vermoeidheid en moeite met planning een rol speelden. Maar het bleek dat vooral het werken met hele concrete

behandeldoelen erg hielp om doelgericht en efficiënt aan de slag te gaan.

Verder is de boodschap van de behandeling erg helder. Mijn revalidant begreep al snel waar we mee bezig waren en in de behandelsessies konden we dus vooral aandacht besteden aan de manier waarop hij hier dagelijks thuis aan werkte. Hierbij kon ik vanuit mijn eigen ervaring ook rekening houden met de invloed van de andere problemen van mijn revalidant. Ik was ook blij met de samenwerking met (in ons geval) de bewegingsagoog. Deze heeft geholpen om met mijn revalidant één van de doelen heel praktisch uit te werken in een aanpak voor thuis.

Uiteindelijk is het aantal behandelsessies misschien nog wel wat weinig om bijvoorbeeld het uitdagen van de eigen gedachten helemaal zelfstandig onder de knie te krijgen. Maar het is vaak al heel waardevol als mensen gaan zien dat ze soms ook anders tegen dingen aan kunnen kijken en dat dat echt een effect heeft op hun stemming. Ik ben erg tevreden over de manier waarop het met dit protocol lukt om zowel op het gebied van activiteiten als gedachten te werken aan verbetering.'

Projectgroep:

- ❖ Prof.dr. A.C.H. Geurts
- ❖ Prof.dr. L. Fasotti
- ❖ Prof.dr. C.H. van Heugten
- ❖ Dr. S. Rasquin
- ❖ Joyce Kootker, Msc

Voor vragen, opmerkingen & suggesties
Of afmelden nieuwsbrief, neem contact op met:

Joyce Kootker, onderzoeker in opleiding:
024 3655231; j.kootker@reval.umcn.nl

Kijk ook eens op: www.restore4stroke.nl